

"TASDIQLANGAN"

**"O'zdonmahsulot"AK
kuzatuv kengashi yig'ilishining
2023 yil 30 ноңюдаги
9-sonli bayoni bilan**

"O'zdonmahsulot"AKning qoidabuzarlik haqida xabardor qilish siyosati

1. Umumiy qoidalar

1. "O'zdonmahsulot" AJ (keyingi o'rirlarda – jamiyat) xodimlarining jamiyatning ahloq kodeksida belgilangan yuqori ahloq va printsipiallik me'yorlariga rioya qilishlarini ta'minlashga intiladi. Ahloq kodeksida barcha xodimlar kodeks me'yorlarining haqiqiy yoki potentsial buzilishi va boshqa har qanday noqonuniy, qonunga xilof, ahloqsiz yoki xavfli harakatlar to'g'risida vijdonan xabar berishlari shart ekanligi ko'zda tutilgan.

2. Jamiyat qoidabuzarliklar to'g'risida xabar berish maqsadi, qo'llanilishi, murojaat qilinishi lozim bo'lgan vakolatli organ, shuningdek, vijdonan qilingan murojaatlardan so'ng, xabar beruvchining himoyasini ta'minlashni ushbu qoidabuzarliklar haqida xabardor qilish siyosati (keyingi o'rirlarda – siyosat) bilan tartibga soladi.

2. Siyosatni qo'llashning maqsadi va amal qilish doirasi

3. Siyosatning maqsadi jamiyat xodimlarining o'z xavotirlari va taxmin qilinayotgan qonunga xilof xatti-harakatlar haqida xabar berish, shuningdek, jamiyat ijro organi va/yoki ichki audit xizmatiga ularning ishida yordam berish majburiyatini mustahkamlab qo'yishdan iborat.

4. Jamiyat ushbu majburiyatlarni vijdonan bajaradigan xodimlarni ta'qib qilinishini himoyalash majburiyatini oladi. Siyosat, shuningdek, xodimlarga nimalar himoyalangan faoliyat bilan bog'liq ekanligi, xabardor qilishning qaysi kanallaridan foydalanish kerakligi va qanday istisno holatlarda xodim tegishli ma'lumotlarni vakolatli tashqi tomonga taqdim etishi mumkinligi to'g'risida tushuntirishlar beradi.

5. Siyosat anonimlik va maxfiylik masalalarini aniqlashtirishga qaratilgan bo'lib, jamiyat ariza beruvchilarni himoya qilish va qonunga xilof xatti-harakatlar bilan bog'liq bo'lgan har qanday ta'qib choralariga qarshi kurashish choralarini tavsiflaydi.

6. Ushbu siyosat jamiyatning barcha xodimlariga, shu jumladan ijroiya organiga nisbatan amal qiladi.

3. Asosiy tushunchalar va qoidalar

7. Belgilangan *me'yorlarga xilof xulq-atvor* jamiyat xodimi tomonidan jamiyat ahloq kodeksiga rioya qilinmasligini anglatadi.

8. *Himoyalangan faoliyat* qatoriga ushbu siyosatda ko'rsatilgan kanal orqali potentsial me'yorlarga xilof xatti-harakatlar haqidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan xabar yuborish kiradi. Himoyalangan faoliyat, shuningdek, jamiyat ijro organi va/yoki ichki audit xizmatining xodimiga ularning qonuniy faoliyatida yordam berishni o'z ichiga oladi.

9. *Ta'qib qilish* himoyalangan faoliyatda ishtirok etishi natijasida ariza beruvchiga tavsiya etilgan, tahdid qilingan yoki unga nisbatan qilingan har qanday bevosita yoki bilvosita zarar etkazish yoki zararli harakatlarni anglatadi. Ta'qib qilish boshqalar qatorida, kamsitib murojaat qilish, ish haqini o'zgartirish,

lavozimni pasaytirish yoki boshqa joyga ko'chirish yoki ishdan bo'shatishni o'z ichiga olishi mumkin.

10. *Ariza beruvchi* – jamiyatning himoyalangan faoliyat bilan shug'ullanuvchi xodimi.

11. Jamiyat xodimlari sodir etilgan yoki sodir etilishi mumkin bo'lgan me'yorlarga xilof xatti-harakatlarning taxmin qilingan holatlari yoki jamiyatning missiyasi va obro'siga zarar etkazadigan yoki etkazishi mumkin bo'lgan har qanday harakatlar haqida xabar berishi kerak.

12. Ushbu siyosat bilan himoyalanish uchun ariza beruvchi ma'lumotlarning to'g'ri ekanligiga ishonish uchun asoslarga ega bo'lishi kerak. Bila turib yolg'on yoki chalg'ituvchi ma'lumotlar haqida xabar bergan xodimlar ariza beruvchilar hisoblanmaydi va shuning uchun ular ushbu siyosatda nazarda tutilgan himoya bilan ta'minlanmaydi. Yolg'on ma'lumotni yuborish me'yorlarga xilof harakatni tashkil qilishi va shu tariqa jamiyat ijro organi tomonidan tekshirilishi, shuningdek ushbu holat tasdiqlangan taqdirda, intizomiy jazo choralar qo'llanilishi mumkin.

13. Jamiyat xodimlarni ular ta'qibdan himoyalanishlarini bilgan holda o'z shuhbalarini yoki xavotirlari haqida xabar berishga chaqiradi. Xabar beruvchi xodimning shaxsini aniqlash jamiyatga shikoyatning ishonchlilagini aniqlashda yordam berishi mumkin. Shuningdek, ma'lum bir sharoitlarda ariza beruvchi xodim o'zining shaxsini anonim qolishini yoki oshkor etilmasligini talab qilishi mumkin.

14. Hech bir xodim o'z mavqeidan foydalanib, boshqa xodimlarning o'z huquqlarini amalga oshirishiga yoki o'z vazifalarini bajarishiga to'sqinlik qilishi mumkin emas.

4. Siyosatni amalga oshirish

15. Ariza beruvchi qoidabuzarliklar to'g'risida jamiyat ijro organiga xabar berishi, jamiyat ijro organi vakolatli shaxs xabarlarni qabul qilish, kerak bo'lganda tegishli ma'lumot taqdim etish va yordam ko'rsatish, shuningdek, bunday xabarni olgandan keyin tegishli choralar ko'rinishini ta'minlashi lozim.

16. Vakolatli shaxs jamiyat ijro organi tomonidan tayinlanadi va u bilan yaqin hamkorlikda ishlaydi. Vakolatli shaxs tashkilotda xabardor qilish jarayonlari haqida tegishlicha bilimlarni ta'minlash, har qanday xabarlarni olish va bunday xabarlar tegishli mansabdor shaxslar tomonidan ko'rib chiqilishini ta'minlash, shuningdek, xabarni taqdim etgan tomon bilan aloqani saqlab turish va bu boradagi yangilanishlardan xabardor qilib turish uchun javobgardir.

17. Ariza beruvchi quyidagi usullardan biri yordamida xabar jo'natishi mumkin:

elektron pochta orqali;

pochta orqali;

ishonch telefoni orqali;
bevosita vakolatli shaxsga murojaat qilish orqali.

18. Taqdim etilgan xabarlarni to'g'ri tekshirish va baholashni osonlashtirish uchun, imkon qadar xabarga quyidagi ma'lumotlar kiritilishi kerak:

sodir bo'lган yoki sodir bo'lishi mumkin bo'lган hodisani batafsil tavsiflash;

hodisa sodir bo'lган joy, vaqt va sana yoki qachon va qaerda sodir bo'lishi mumkinligi;

hodisada ishtirok etgan shaxs(lar)ning ismi va lavozimi yoki boshqa identifikasiya ma'lumotlari;

xabarni topshirayotgan shaxsnинг ismi va lavozimi, agar xabar anonim tarzda topshirilmagan bo'lsa;

xabar yoki shikoyat taqdim etishga olib kelgan sabablar;

xabar qilingan faktlarning ishonchliligin tasdiqlaydigan mavjud hujjatlarga havolalar.

19. Agar ariza beruvchi bu haqida yuqorida tavsiflangan usullardan biri orqali jamiyat ijro organiga xabar berishni istamasa, bu haqida u kadrlar bo'limi boshlig'iga, ichki audit xizmati boshlig'iga xabar berishi mumkin. Xabarni olgandan so'ng, tegishli qabul qiluvchi darhol xabarni jamiyat ijro organiga topshirishi kerak. Jamiyatning boshqa har qanday rahbariga yuborilgan xabarlar darhol jamiyat ijro organiga yoki yuqorida qayd etilgan jamiyatning tarkibiy bo'linmalaridan biriga etkazilishi kerak.

20. Jamiyat anonim bo'lмаган xabarlarni iloji boricha batafsil ma'lumot bilan yuborishni rag'batlantiradi. Bu shikoyatning asosli ekanligini aniqlash uchun keyingi har qanday harakatlarda yordam beradi. Ariza beruvchi, shuningdek, har qanday aloqa kanallaridan foydalangan holda anonim ravishda xabar yuborishi yoki uning shaxsi oshkor etilmasligini talab qilishi mumkin. Agar xabar beruvchi shaxs noma'lum bo'lsa, vakolatli xodim xabar beruvchining shaxsini himoya qilish uchun barcha sa'y-harakatlarni amalga oshiradi. Aks holda, jamiyat ushbu siyosatda nazarda tutilgan himoyani taklif qila olmaydi.

21. Ariza beruvchining shaxsi maksimal darajada oshkor etilmagan holda ko'rib chiqiladi, ariza beruvchi o'z shaxsini oshkor qilishga rozilik bergen va qonunchilik hujjatlarida boshqacha talablar belgilangan hollar bundan mustasno. Bunday holda, jamiyat ariza beruvchi shaxsini oshkor qilishdan oldin uni xabardor qilishi shart.

22. Jamiyat ariza beruvchilarga muammolar haqida xabar qilish uchun ushbu siyosatda ko'rsatilgan ichki kanallardan foydalanishni tavsiya qiladi. Ichki xabardor qilish jamiyatga insofsiz harakatlar sodir etilishining oldini olish yoki

belgilangan me'yorlarga xilof xatti-harakatlarga yo'l qo'yilmasligini, shuningdek, ta'qibdan himoya qilinishini ta'minlaydi.

23. Jamiyat alohida holatlarda, ariza beruvchilar jamiyatga nisbatan chetdan taxmin qilinayotgan me'yorlarga xilof harakatlar bo'lishi mumkinligi haqida xabar berishlarini ta'minlaydi. Bunday tashqi xabardor qilish ushbu siyosatda nazarda tutilgan himoya bilan ta'minlanishi uchun ushbu xabar quyidagilarning oldini olish uchun zarur:

jamoat xavfsizligi yoki salomatligiga jiddiy tahdidni yuzaga kelishini;

jamiat faoliyatiga jiddiy zyon yoki milliy va xalqaro huquqning buzilishini.

24. Tashqi xabarni taqdim etishga qaror qilgan shaxs, agar ushbu shaxs bu haqida anonim ravishda xabar bermagan bo'lsa, ushbu siyosatga muvofiq himoyaning ta'minlanishini uchun yuqoridagi shartlarga qat'iy rioya qilishi lozim.

25. Jamiyat himoya qilinadigan faoliyat bilan shug'ullanadigan ariza beruvchilarni ta'qib qilinishini taqiqlaydi. Agar xodimlar tomonidan ta'qiblar aniqlansa, intizomiy jazoga olib kelishi mumkin bo'lgan noto'g'ri xatti-harakatlar sifatida baholanadi.

26. O'ziga nisbatan ta'qib choralar qo'llangan deb hisoblagan har qanday ariza beruvchi yuqorida ko'rsatilgan xabar berish kanallaridan foydalangan holda ta'qib qilinayotgani haqidagi da'veni tasdiqlovchi barcha ma'lumotlar va hujjatlarni jamiyat ijro organigataqdim etishi kerak. Jamiyat ijro organi vakolat doirasida ta'qibning oldini olish, shuningdek, ariza beruvchi bilan aloqani saqlab turish va xabar qilish jarayoni haqidagi ma'lumotlarni yangilanishini ta'minlaydi.

5. Jalb qilingan xodimlarning huquqlari

27. Xabar predmeti bo'lgan yoki bo'lishi mumkin bo'lgan xodimlar, agar bunday xabarnoma vaziyatni aniqlashtirishga to'sqinlik qilmasa, ularga qo'yilgan ayblovlar to'g'risida darhol xabardor qilinishi kerak.

28. Qoidabuzarliklar haqida xabar berish va keyingi tartib-taomillar shaxsiy ma'lumotlarni qayta ishlash bilan bog'liq bo'lganligi sababli, ushbu ma'lumotlar amaldagi me'yoriy-huquqiy hujjatlarda va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish bo'yicha jamiyatning ichki hujjatlarida belgilangan qoidalarga muvofiq ko'rib chiqiladi.

29. Ushbu siyosat uchun mas'ul bo'lim jamiyat ijro organi hisoblanadi. Jamiyat ijro organi siyosatning dolzarbligini ta'minlash va ilg'or tajribalarni namoyish etish uchun javobgardir. Vakolatli xodim siyosatning samarali qo'llanilishini ta'minlash uchun mas'uldir.

30. Har bir rahbar o'zining funksional javobgarligi doirasida ushbu siyosatga rioya qilishi, namuna bo'lishi va qo'l ostidagi xodimlarga ko'rsatmalar berishi shart.

6. Qoidabuzarliklar haqida xabardor qilish siyosati me'yorlariga amal qilinishi ustidan nazorati

31. Jamiyat ijro organi siyosatni kamida ikki yilda bir marta yoki zaruratga ko'ra vaqtı-vaqtı bilan siyosatning maqsadlari yo'lida zarur o'zgarishlar va qo'shimchalarni aniqlash, shuningdek, amaldagi qonunchilik hujjatlari va ichki siyosatga, jamiyatning tartib-taomillariga muvofiqligini ta'minlash uchun qayta ko'rib chiqadi.

32. Siyosatga kiritiladigan har qanday o'zgarishlar kuzatuv kengashining korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasi tavsiyasiga binoan kuzatuv kengashitomonidan tasdiqlanadi.